

- Attraktivitetsbarometeret
- Knut Vareide
- Telemarkforsking-Bø

Telemarksforsking-Bø

Prosjekter og rapporter om attraktivitet:

Attraktivitetsbarometeret 2007 (NHO)

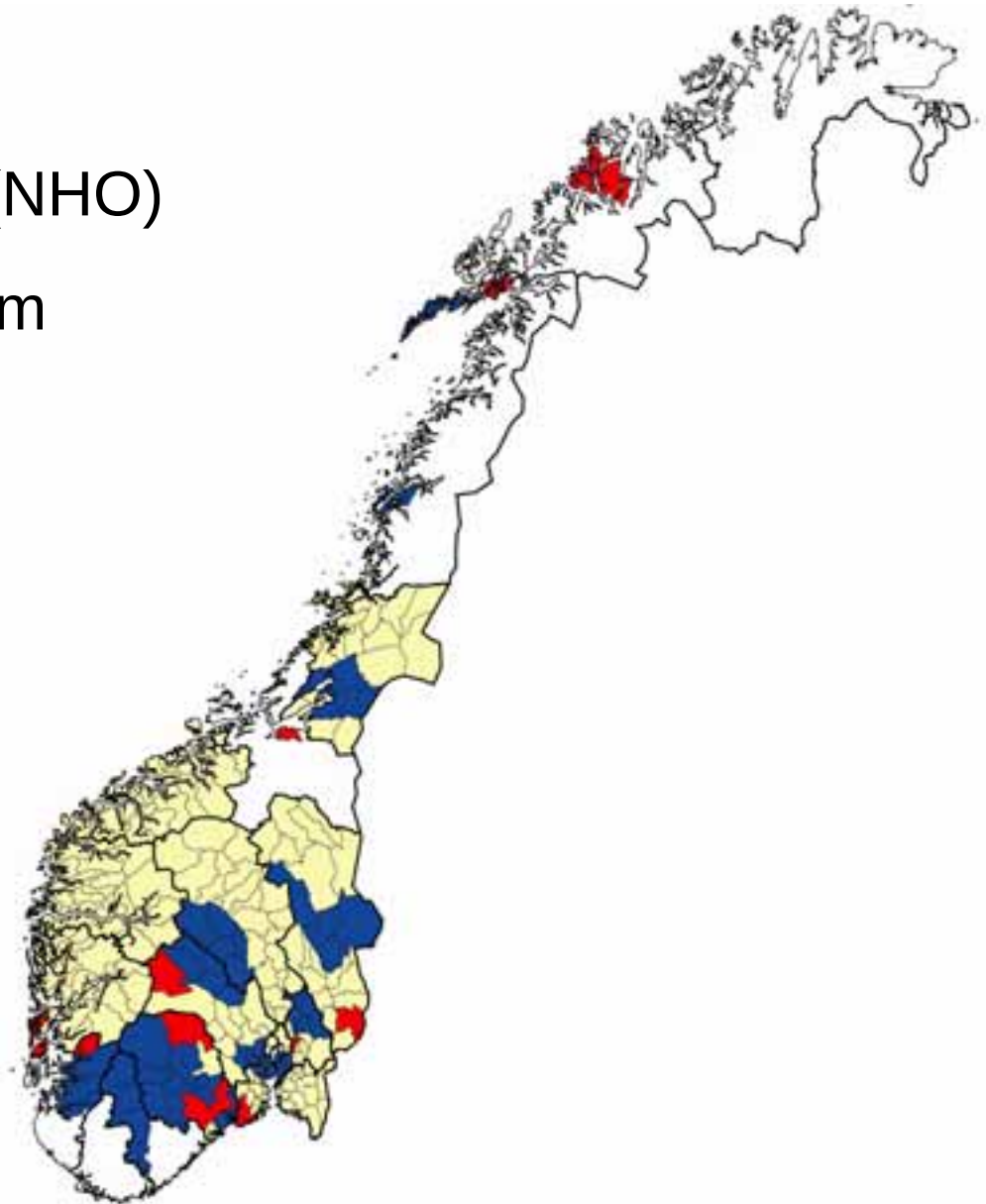
Forskerprosjekt i VRI: Kultur som attraksjonskraft

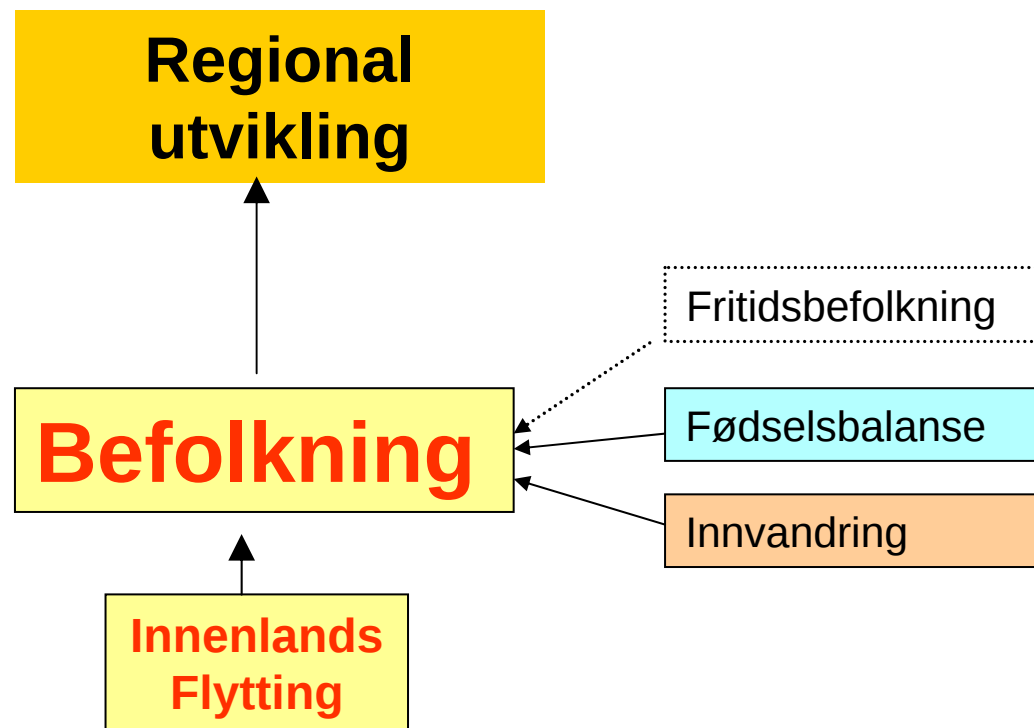
Vri samhandlingsprosjekt:
Kulturøkonomiske strategier

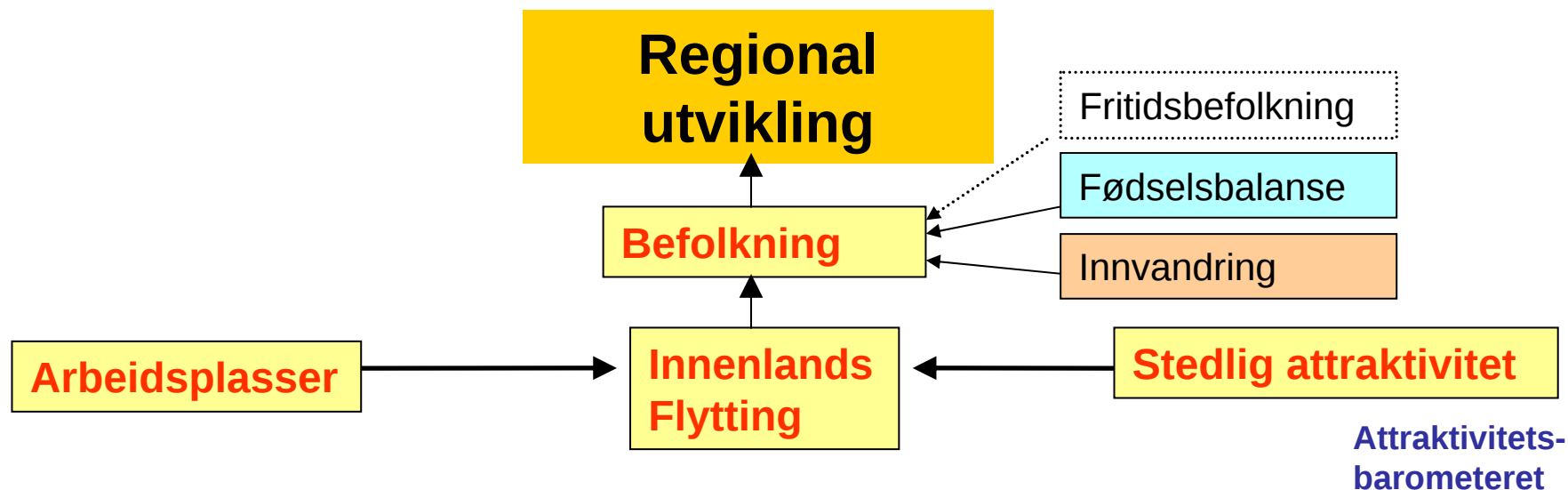
Attraktivitetsbarometeret 2008

En rekke regionale analyser

Et viktig supplement til næringsanalysene

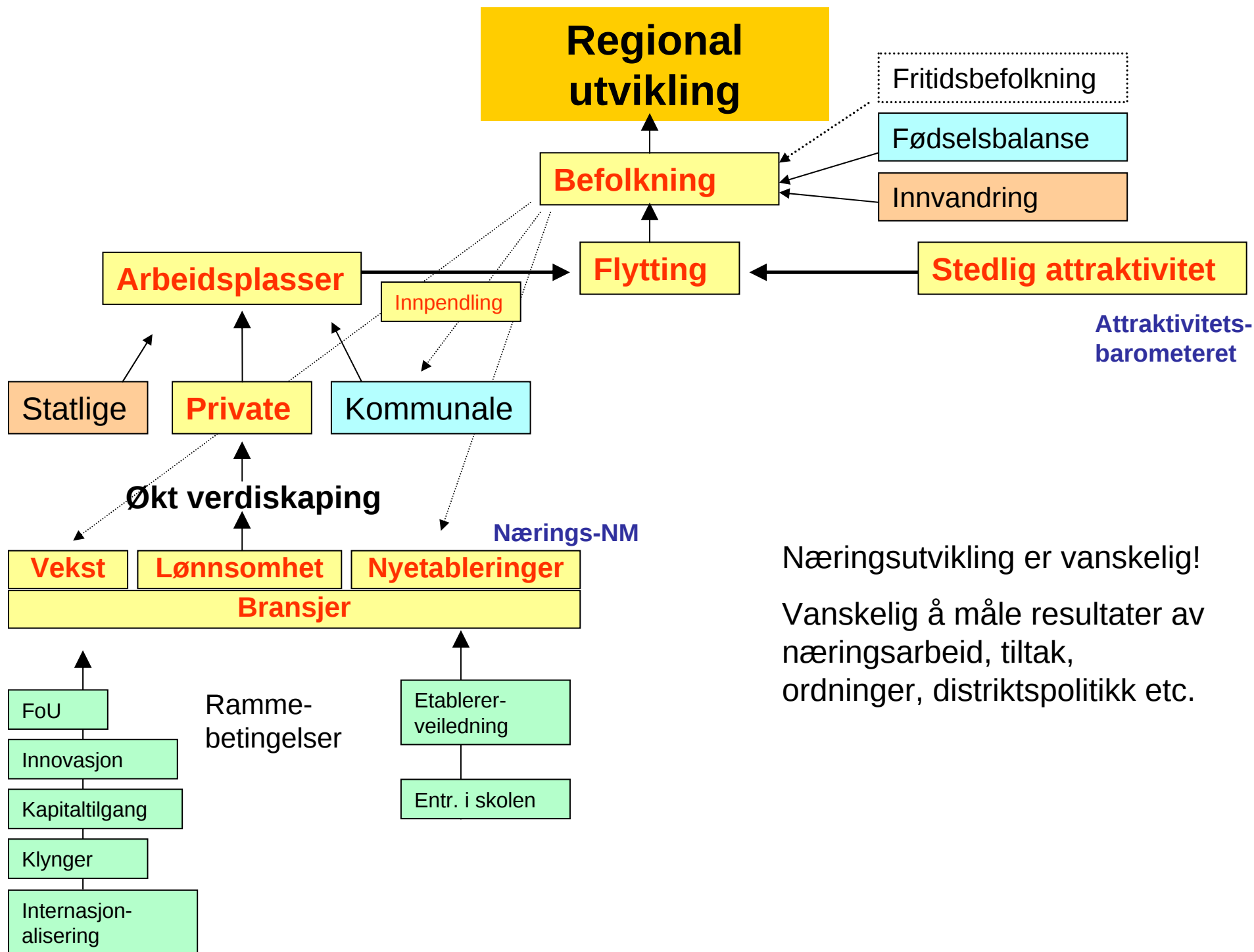

Befolkningsutviklingen er den viktigste indikatoren for regional utvikling.

Tre sentrale teser:

Innenlands flytting er den viktigste indikatoren for regionens konkurransekraft i forhold til andre regioner.

Det som trekker innflyttere er enten arbeid eller stedlig attraktivitet.

Næringsutvikling er vanskelig!

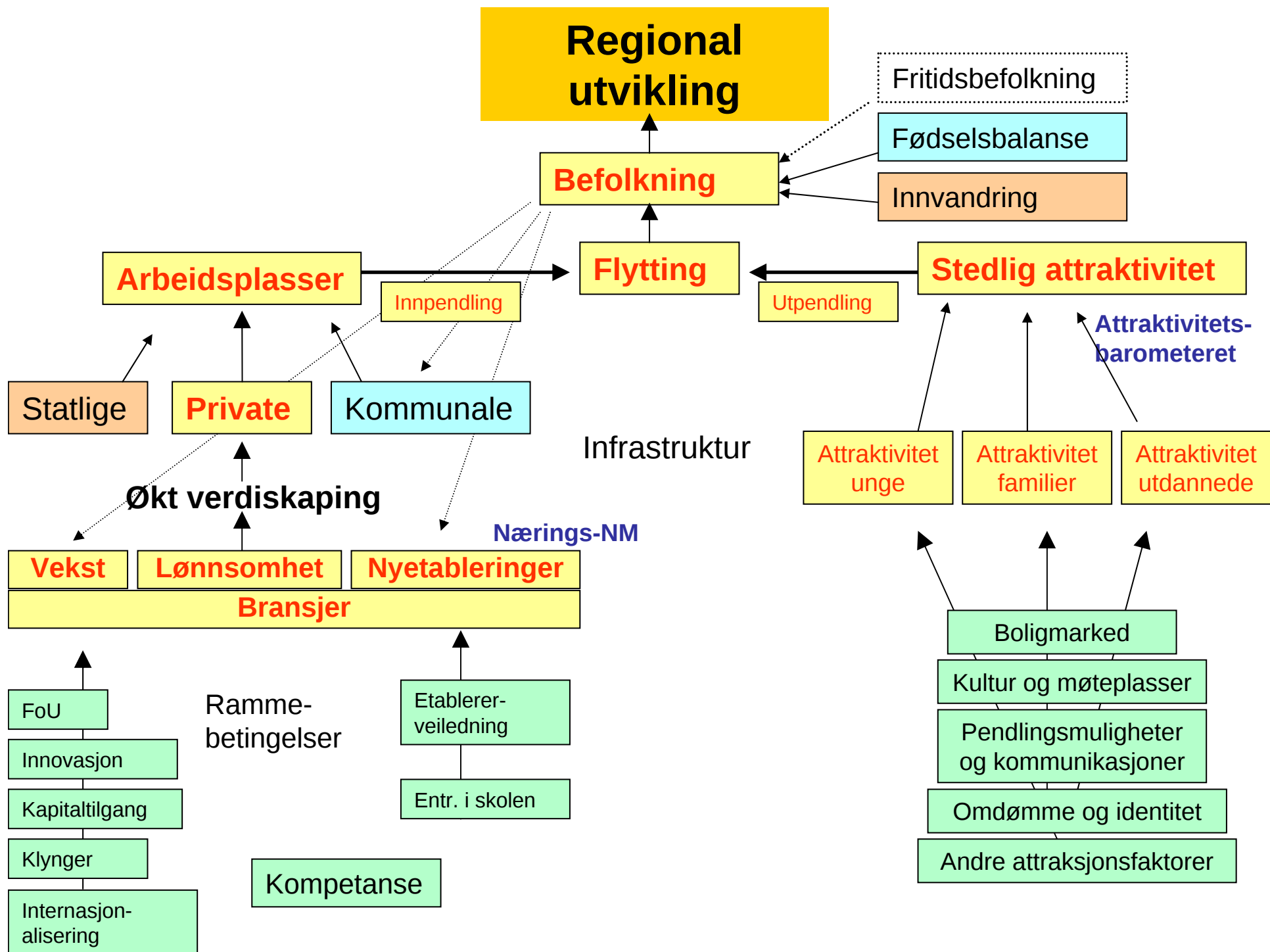
Vanskelig å måle resultater av næringsarbeid, tiltak, ordninger, distriktspolitikk etc.

Hvorfor har attraktivitet blitt viktigere for regional utvikling?

Mangel på arbeidskraft i mange bransjer og mange steder (kampen om kompetansen)

Stadig mer pendling

Stadig mer av næringslivet er rettet mot lokal etterspørsel, mer tjenester og handel, mindre industri og landbruk

Hvordan måler vi attraktivitet?

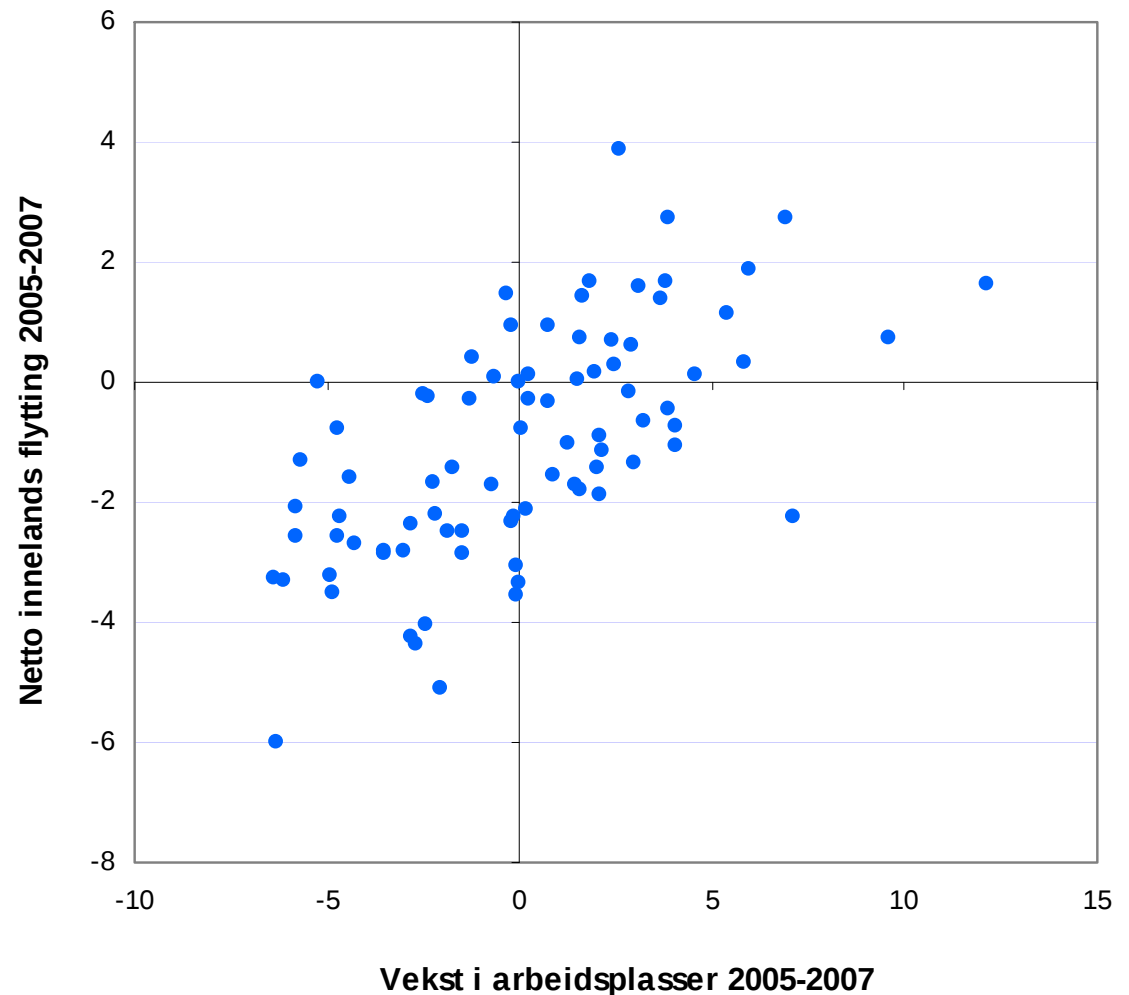
Det som trekker innflyttere er enten arbeid eller stedlig attraktivitet.

Attraksjonskraft regioner

Dersom vi måler vekst i antall arbeidsplasser i regionene de siste årene, og ser dette i sammenheng med nettoflytting, ser vi at det er en sammenheng.

Vekst i arbeidsplasser i en region har positiv virkning på innflyttingen.

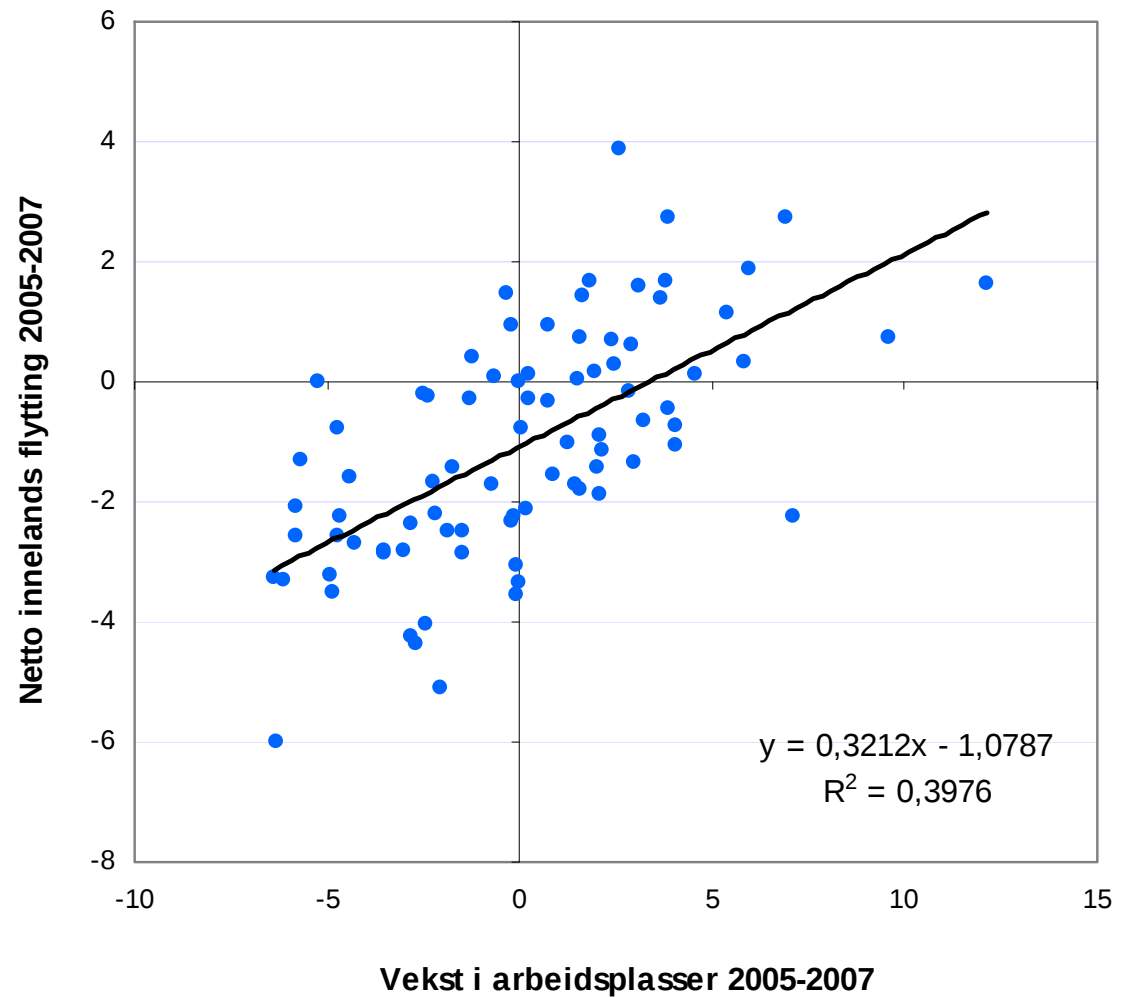
Samtidig vil høy innflytting gi vekst i befolkningen og flere arbeidsplasser i skjermet sektor.

Vi kan på bakgrunn av disse data konstruere en forventningslinje.

Forventningslinjen forteller hvilken netto innflytting vi kan forvente, gitt endringene i antall arbeidsplasser.

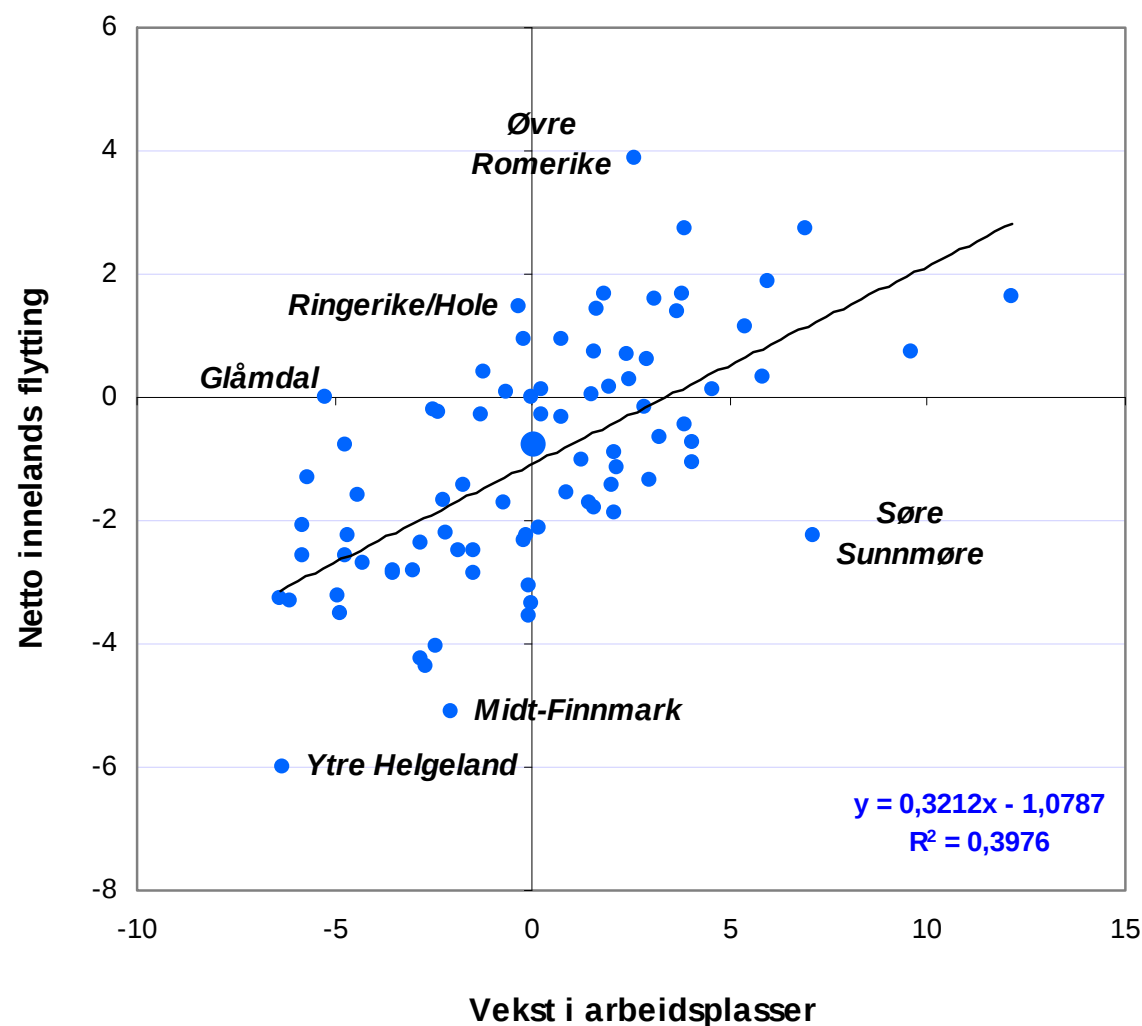
Noen regioner skiller seg ut gjennom å ligge langt fra denne forventningslinjen.

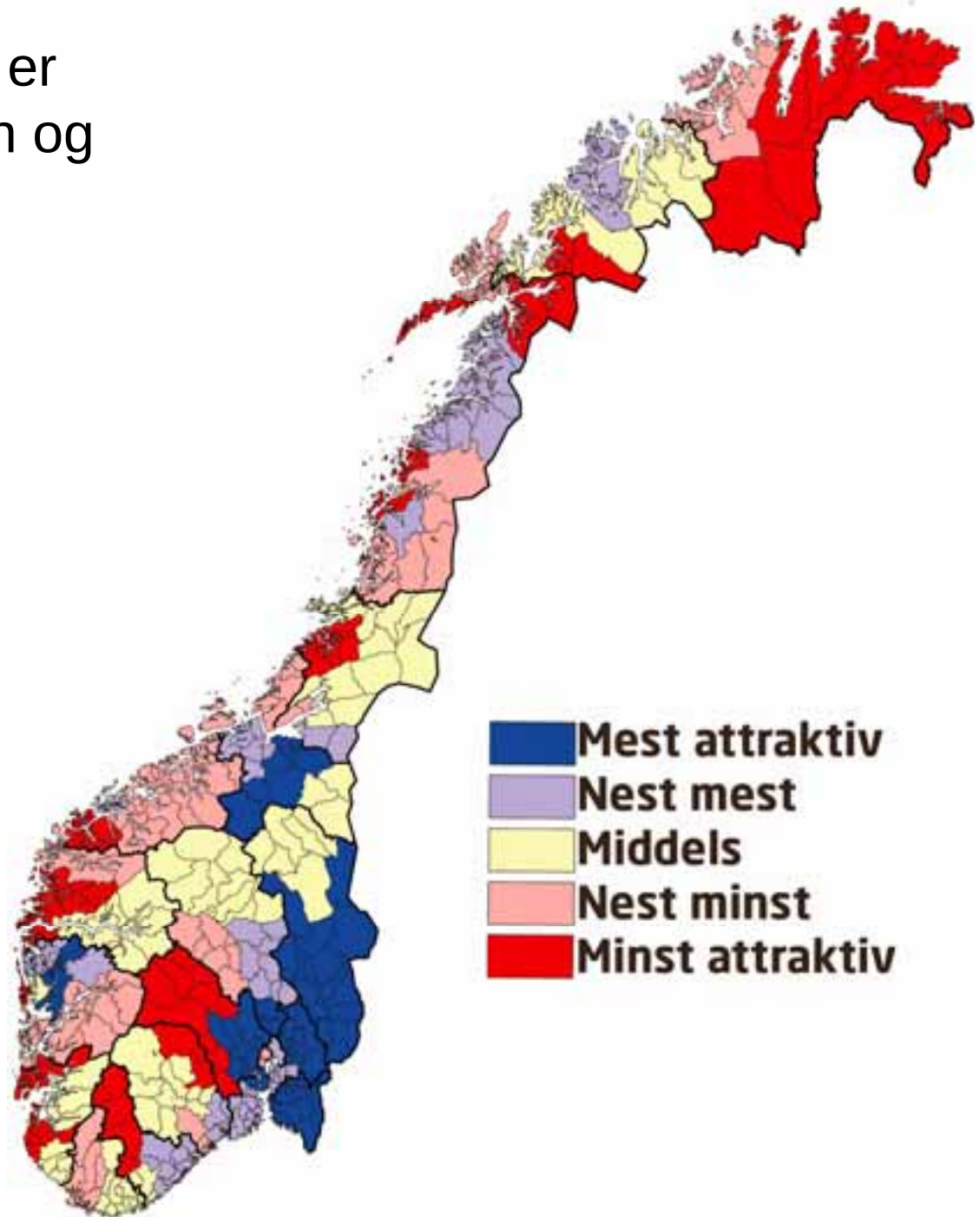
Regioner som Øvre Romerike, Ringerike/Hole og Glåmdal ligger høyt over forventningslinjen.

Disse regionene viser dermed en evne til å tiltrekke seg nye innbyggere fra andre deler av landet, utover det som kan forklares av arbeidsmarkedet.

Slike regioner har en høy attraksjonskraft.

De mest attraktive regioner er
på Østlandet og ved Bergen og
Trondheim

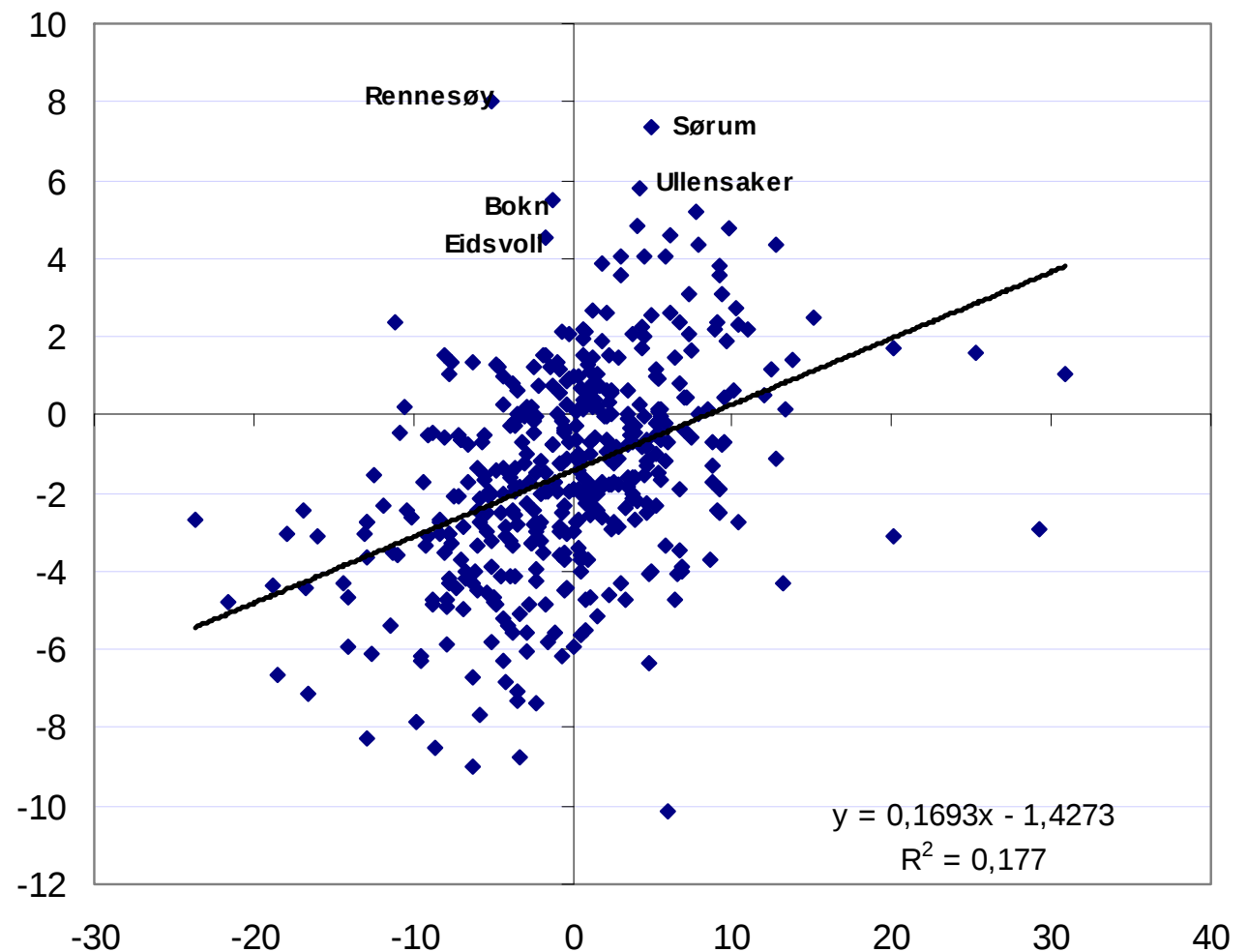

Attraktivitet på kommunenivå

Sammenhengen mellom arbeidsplassvekst og nettoflytting er også til stede for kommuner.

Men mindre sterk, og med større spredning.

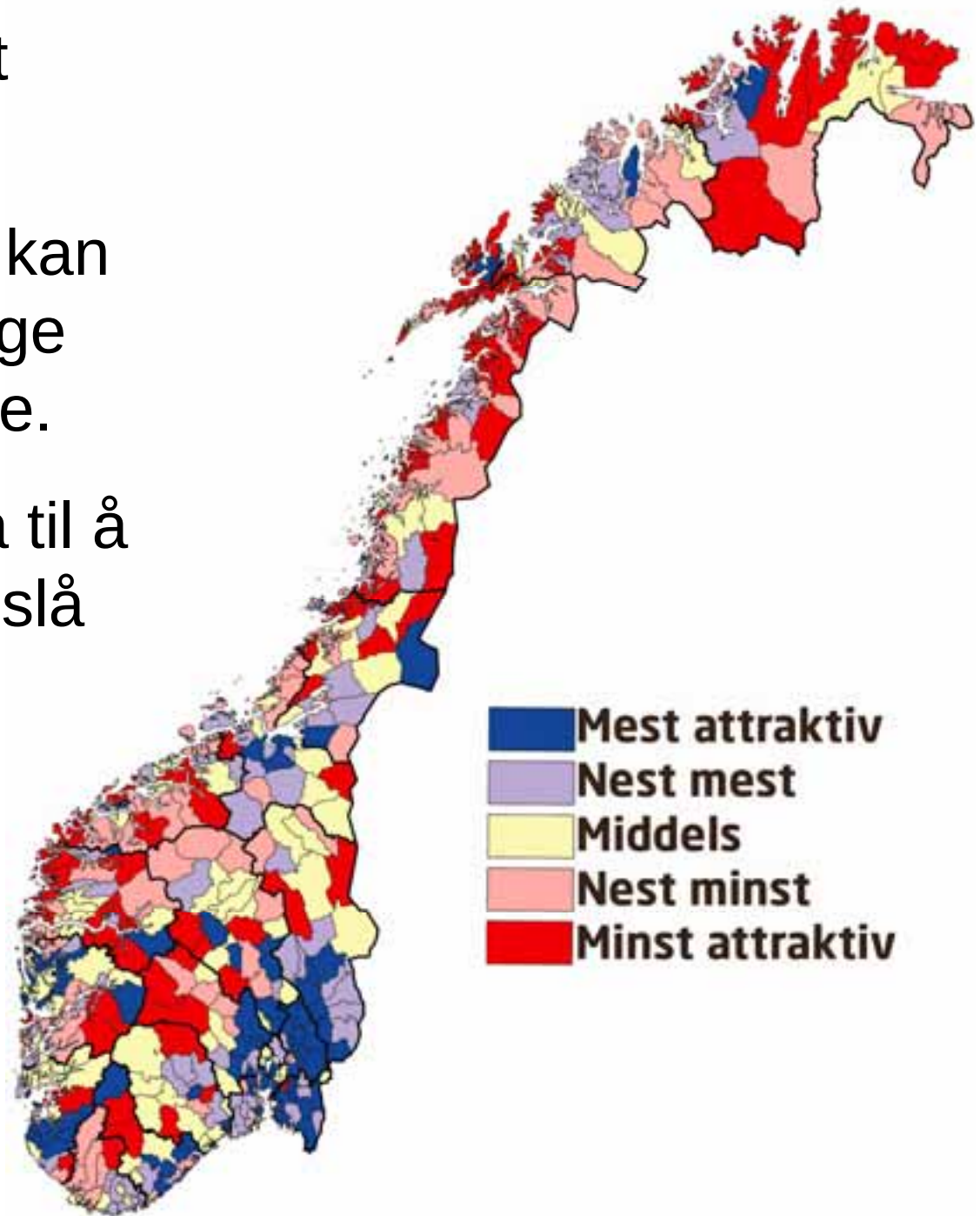
2005-2007

På kommunenivå er det større variasjon.

Kommuner i distriktene kan gå mot strømmen, mange enkeltteksempler på slike.

Stedsutvikling kan bidra til å få små kommuner til å "slå statistikken".

Det er i to livsfaser folk flytter:

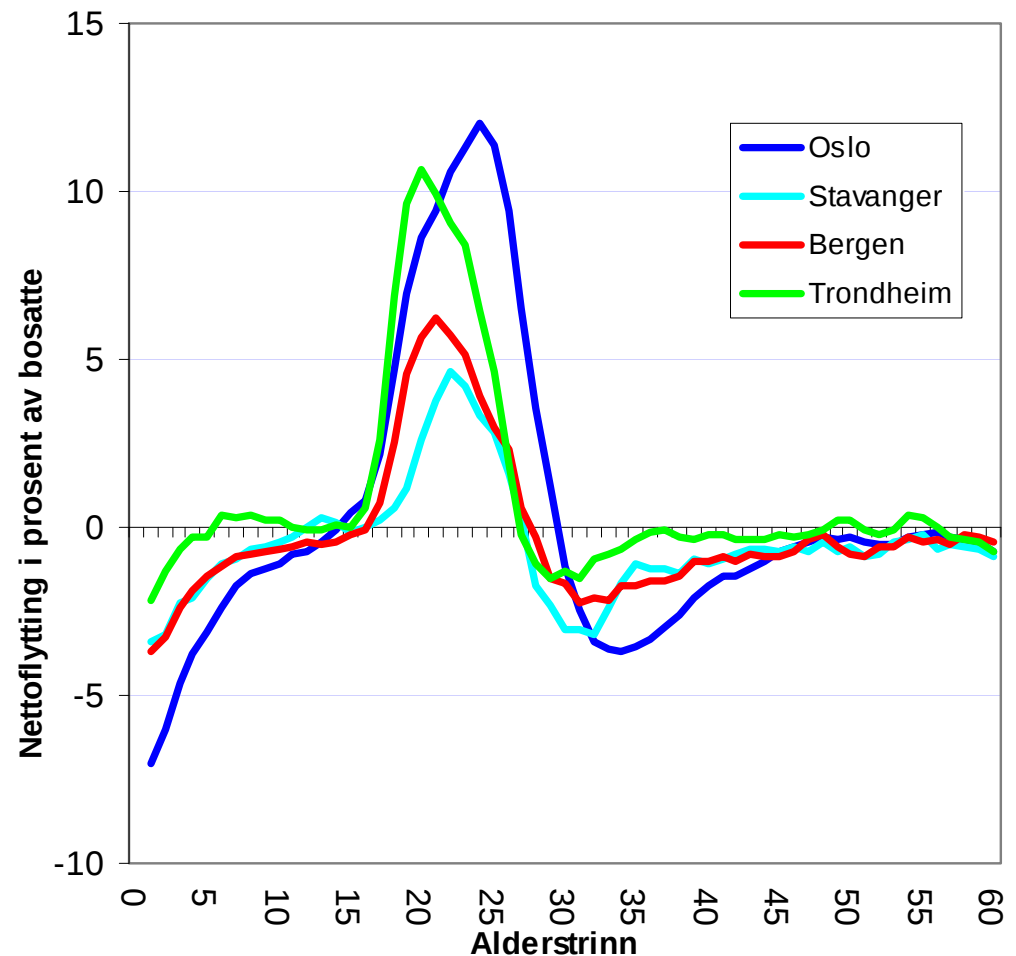
Unge voksne (etter endt videregående)

Ved familieetablering

De store byene trekker til seg mange unge voksne (18-28), mens barnefamilier flytter ut.

Unge voksne og barnefamilier har dermed ulike preferanser.

Det som er attraktivt for unge voksne er dermed ikke nødvendigvis attraktivt for barnefamilier.

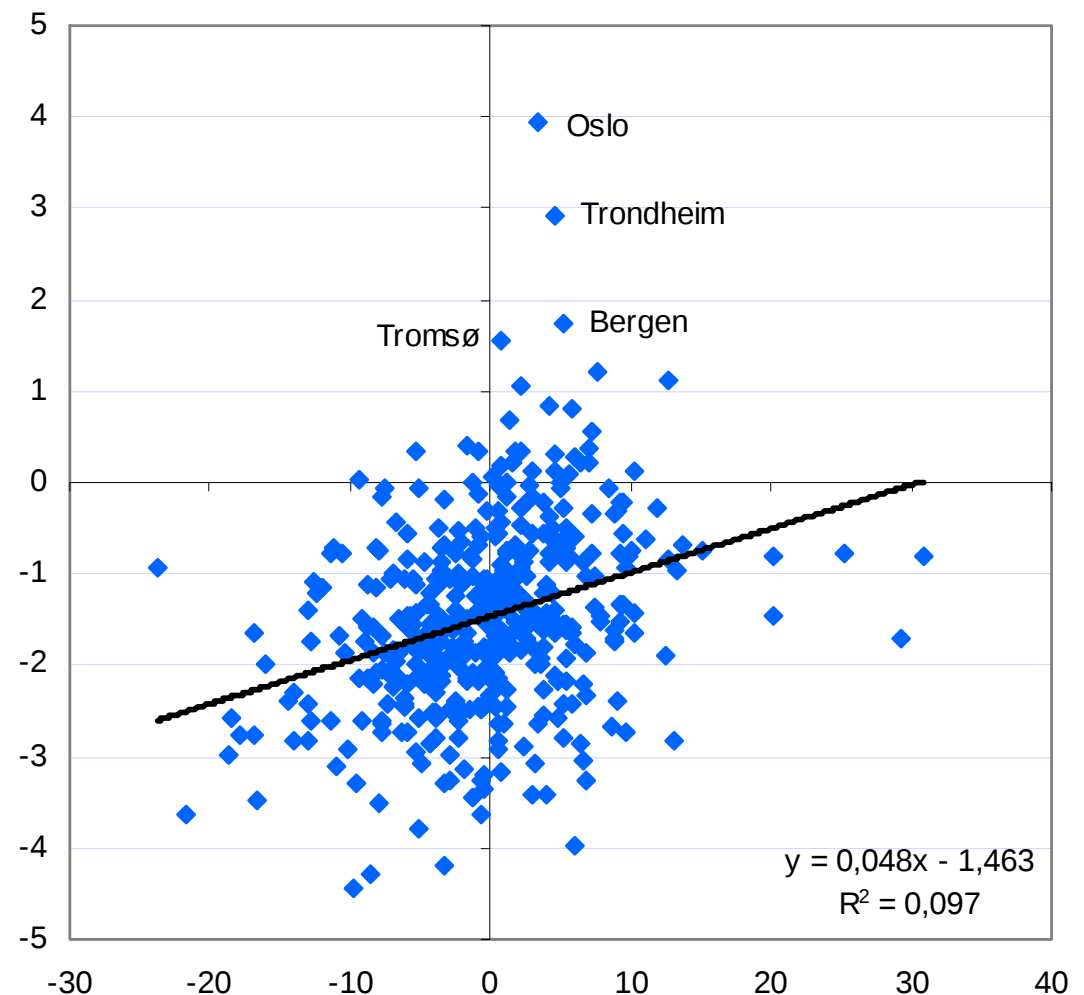
Attraktivitet for unge voksne

For unge voksne er det de fire byene Oslo, Trondheim, Bergen og Tromsø som er de store vinnerne. Disse støvsuger landet for unge voksne slik at nesten alle andre er tapere.

Bare 29 kommuner i landet har netto innflytting av unge voksne.

401 kommuner har netto utflytting i denne aldersgruppen.

2005-2007

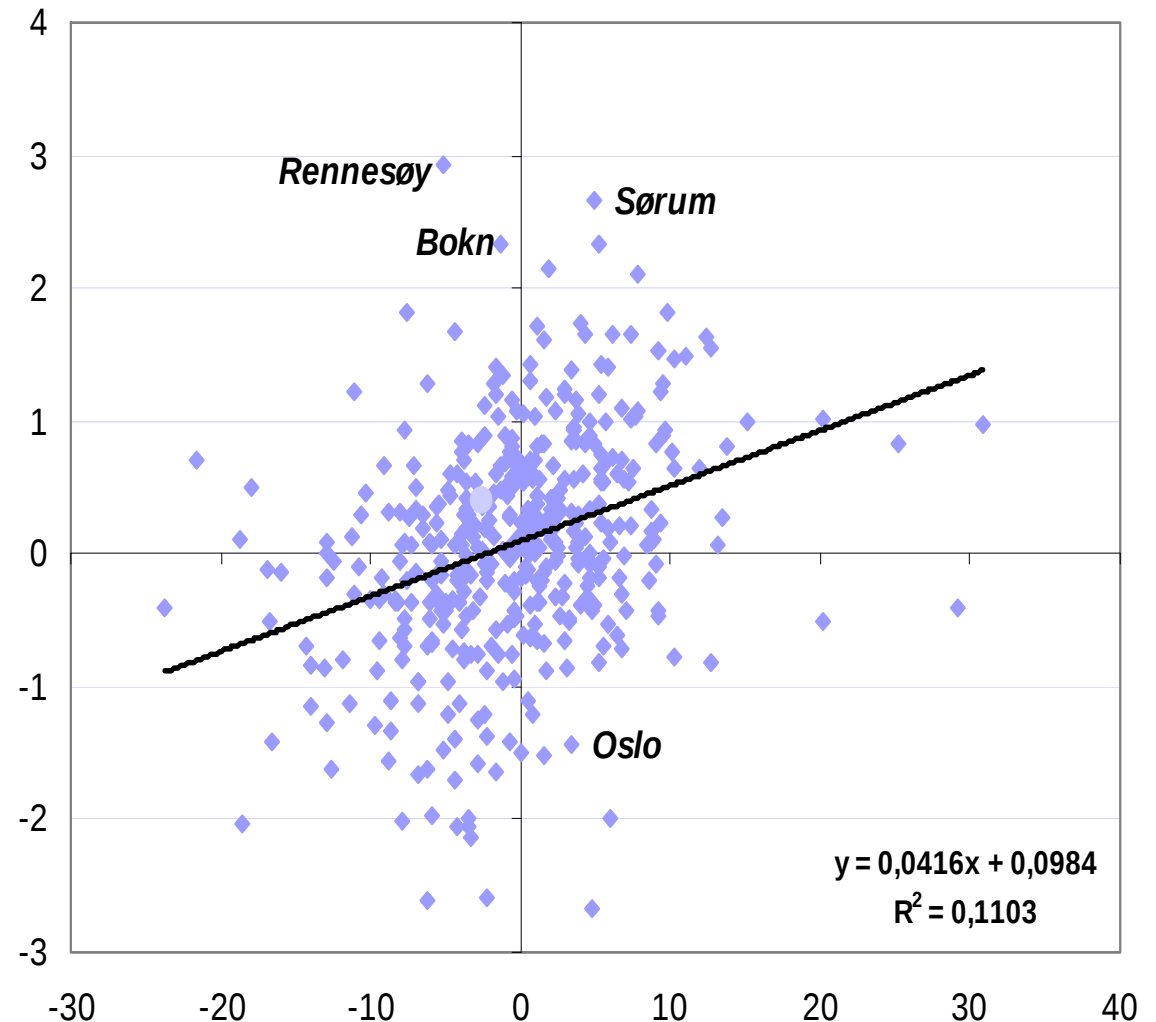

Attraktivitet for barnefamilier

2005-2007

Litt over halvparten av kommunene vinner barnefamilier.

De stor byene eksporterer barnefamilier. Men ikke alle flytter igjen. Og de som flytter, flytter gjerne til nabokommuner.

Hva skaper attraktivitet?

	Kommuner			Regioner		
	Alle	Barne- familier	Unge voksne	Alle	Barne- familier	Unge voksne
Arbeidsmarkedsintegrasjon	Pos***	Pos***	(pos)	Pos*	(pos)	(neg)
Arbeidsplassvekst i nabokommuner	(pos)	(pos)	(pos)	Pos***	Pos***	(pos)
Boligbygging	Pos***	Pos***	Pos***	Pos***	Pos**	Pos**
Høye boligpriser	(pos)	(pos)	(neg)	(neg)	(neg)	(neg)
Befolkningsstørrelse	Pos**	(neg)	Pos***	Pos***	(pos)	Pos*
Kafé-tetthet	Pos***	Pos**	Pos, ***	Pos***	(pos)	Pos***
Universitet eller høgskole	(pos)	(neg)	Pos***	(neg)	Neg***	Pos***
Innvandring	Neg***	Neg***	Neg***	Neg*	(neg)	(neg)
Andel ikke-vestlige innvandrere	Neg***	Neg***	(neg)	(neg)	Neg***	Pos***
Andel vestlige innvandrere	Neg*	(neg)	(neg)	(neg)	(neg)	Neg*
Beliggende i Agder	(neg)	(neg)	(neg)	(neg)	(neg)	(neg)
Beliggende i Vestlandet	Neg**	(neg)	Neg***	Neg***	Neg**	(neg)
Beliggende i Trøndelag	Neg*	(neg)	Neg*	Neg*	Neg*	(neg)
Beliggende i Nord-Norge	Neg***	Neg***	(neg)	Neg**	Neg*	(neg)

Uførepensjonister	Disse flytter til steder de finner attraktive i stor grad. Mange slike betyr at de antakelig synes det er godt å bo der.
Sosialhjelp	
Enslig forsørger	
Arbeidsledige	
Skilt	Bra i bo på steder uten skilte og enslige? Ikke for unge single mennesker i hvert fall. Høy score her betyr at alle unge har flyttet bort.
Ikke i par	
Voldskriminalitet	Dette er indikatorer som følger menneskelig aktivitet. Dess flere mennesker, dess lavere score. Er det best å bo midt på Hardangevidda?
Lovbrudd	
Svovelutslipp	
Svevestøv	
Elever pr lærer	

